

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie rassenbijsluiters

Perzisch Langhaar

De Perzisch Langhaar is een middelgrote tot grote langharige kat die in veel verschillende kleuren voorkomt. Het is van nature niet een heel actieve kat. Hij staat erom bekend een rustig en vriendelijke karakter te hebben en zeer aanhankelijk te zijn. Kies het juiste ras voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de Perzisch Langhaar het ras is dat u zoekt.

Lees ook de huisdierenbijsluiters Kat op www.licg.nl voor alle benodigde basisinformatie over katten.

Algemeen

De Perzisch Langhaar (ook wel "Pers" genoemd) is de enige echte langharige kat. Er is niet veel bekend over het ontstaan van de Perzisch Langhaar. Het ras heeft een lange geschiedenis, wat heeft geleid tot een groot scala aan oogkleuren, vachtkleuren en vachtpatronen. De Pers lijkt rond 1600 voor het eerst in Europa beschreven te zijn. Aan het eind van de negentiende en aan het begin van de twintigste eeuw hebben fokkers in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten het ras verder ontwikkeld.

De Exotic Shorthair is een kattenras dat nauw verwant is aan de Perzisch Langhaar. Dit ras werd in de Verenigde Staten gefokt uit een American Shorthair en een Perzische kat. Voor de Exotic Shorthair geldt bijna dezelfde standaard als voor de Perzisch Langhaar. Het verschil tussen deze twee rassen is de vacht; de Pers heeft een weelderige, lange vacht, terwijl de Exotic een mooie volle, korte vacht heeft.

Een Perzisch Langhaar wordt gemiddeld veertien jaar oud.

Uiterlijk

De Pers is een middelgrote tot grote kat met een gedrongen lichaamsbouw. De kop is rond en massief, met een brede schedel, volle wangen, een rond voorhoofd en een korte sterke nek. De ogen zijn groot en rond en staan ver uit elkaar. De oren zijn klein, wijd uit elkaar staand en goed behaard, waarbij de punten afgerond zijn. De neus is kort en breed, stopt tussen de ogen en mag niet boven het bovenste ooglid of onder het onderste ooglid stoppen.

De Pers heeft korte, sterke poten met grote, ronde voeten. De staart is kort en vol behaard. De vacht van een Pers is lang, dik en zijde-achtig (niet wollig), met een dikke halskraag die de schouders en de borst bedekt. De vacht van een Exotic Shorthair is kort, dik en pluche, waarbij de vacht door de dikke ondervacht van het lichaam af staat.

De kleur en de vachttekening van de Pers is zeer divers. De vacht mag egaalkleurig zijn, tweekleurig, driekleurig, chinchilla, colourpoints en tabby in allerlei kleuren en vormen. Chinchilla wil zeggen dat de uiteinden van de haren donkerder gekleurd zijn. Colourpoints zijn "points" op snoet, poten, staart en oren die donkerder zijn dan de rest van het lichaam. Met tabby worden patronen van donkere en lichte kleuren genoemd. Alles bij elkaar zijn er enkele honderden variaties mogelijk. Ook de oogkleur van Perzen kan zeer divers zijn.

De volledige rasstandaard kunt u vinden bij de overkoepelende organisatie Fédération Internationale Féline (FIFe).

Waarschuwing!

Bij Perzische katten komen veel problemen voor door hun 'kortschedeligheid', oftewel door hun te platte neus en brede kop. Katten met een te korte neus zijn vaak continu benauwd! Ze kunnen een snuivende of snurkende ademhaling en andere ademhalingsproblemen hebben, omdat hun luchtwegen te smal zijn.

Gebitsproblemen worden bij kortsnuitige katten zoals Perzen vaak gezien omdat de tanden niet goed op elkaar aansluiten. Dit maakt het voor de kat moeilijker om te bijten en kauwen, daarnaast zijn er vaker tandaandoeningen.

Doordat de ogen van kortsnuitige katten vaak wat uitpuilen kunnen de oogleden zich niet altijd goed sluiten. Dit kan leiden tot beschadigingen van het hoornvlies van de ogen. Door de korte snuit prikken er vaak ook haren van de snuit in de ogen, wat zorgt voor nog meer oogirritatie.

Verder hebben kortsnuiten regelmatig problemen met de afvoer van traanvocht. Doordat het traanvocht tussen de neusplooien blijft staan, ontstaan vaak huidontstekingen.

Als gevolg van de brede schedel in verhouding tot het bekken kunnen zich bij Perzen ook problemen bij de geboorte voordoen.

Let op: Het is in Nederland verboden om te fokken met katten die een te korte snuit hebben!

Karakter

De Pers staat bekend als een kattenras met een rustig, lief en vriendelijk karakter. De Pers heeft van nature een zachte stem. Uiteraard heeft ieder dier zijn eigen karakter. Veel Perzen zijn echte schootkatten en zijn erg aanhankelijk. Ze zijn niet altijd even speels.

Let op: Hebben Perzen een te korte snuit, dan kan dit (abnormaal) rustige gedrag komen doordat ze benauwd zijn!

Verzorging

Perzisch Langhaar kittens worden geboren met een betrekkelijk korte vacht. Wanneer de kittens ongeveer zes weken oud zijn, gaat de vacht zich verder ontwikkelen. Het is aan te bevelen om kittens vanaf dat moment al te wennen aan een regelmatige vachtverzorging, zodat dit op latere leeftijd geen problemen geeft. Een langharige kat zoals de Pers moet meerdere malen per week en soms zelfs dagelijks gekamd worden om klitten en vervilting te voorkomen. Klitten en vervilting kunnen leiden tot (ernstige) huidproblemen, daarom is een goede vachtverzorging absoluut noodzakelijk.

Voor de vachtverzorging van een Pers kunt u het beste gebruik maken van twee metalen kammen (een grove en een fijne kam) en een borstel van natuurhaar. Gebruik geen plastic borstels of kammen, omdat de haren daar statisch van kunnen worden, wat de kans op klitten vergroot. Gebruik de grove kam voor het uitkammen van poten, buik, rug, borst en hals. De fijne kam kan gebruikt worden voor het haar in het gezicht en achter de oren.

Als ondersteuning bij het vachtonderhoud kunt u uw Pers één tot twee keer per jaar wassen. Dit kan ook handig zijn wanneer de vacht erg vies geworden is. Gebruik altijd een speciale kattenshampoo. Het is handig om uw kat al op jonge leeftijd aan het wassen te laten wennen. Hetzelfde geldt voor tandenpoetsen, het schoonmaken van ogen en oren en eventueel het knippen van de nagels.

Speciaal voor Perzisch Langharen is er aangepaste voeding te koop. Hierbij is de vorm van de brokjes aangepast, zodat de Pers ze makkelijk kan opeten. Deze voeding helpt ook bij het voorkomen van problemen met haarballen. Maak de vacht rondom de mond dagelijks schoon om te voorkomen dat er etensresten achterblijven.

Beweging en activiteiten

Veel Perzen zijn echte schootkatten en niet erg actief. Ze hebben de neiging om te dik te worden. U kunt met behulp van speeltjes proberen uw Pers actiever te laten bewegen, hoewel dit ras van nature niet altijd even speels is. **Let op: Heeft uw Pers een korte snuit, dan kan dit (abnormaal) rustige gedrag ook komen doordat hij benauwd is! Laat uw kat controleren bij de dierenarts.**

Socialisatie en opvoeding

Het is heel belangrijk dat een kitten goed gesocialiseerd wordt. Socialiseren betekent dat het dier went aan mensen, aanrakingen, allerlei verzorgende handelingen zoals borstelen en nagels knippen, (vreemde) geluiden en andere dieren. Wanneer een kat niet goed gesocialiseerd wordt, kan het dier gaan lijden aan stress en angst. Dit kan resulteren in medische problemen, zoals huidproblemen en problemen met het immuunsysteem. Ook kan een kat gedragsproblemen ontwikkelen, bijvoorbeeld onzindelijkheid, angst of agressief gedrag.

De socialisatieperiode van kittens ligt hoofdzakelijk tussen de leeftijd van twee tot zeven weken. Er wordt daarnaast verondersteld dat katten ook een zogenaamde tweede socialisatieperiode kennen, die doorloopt totdat de kat veertien weken oud is. Kittens mogen volgens de wet al bij de moeder weg bij een leeftijd van minimaal zeven weken, maar dit is vaak veel te vroeg! Een fokker die aangesloten is bij een rasvereniging, zal zijn kittens vaak pas meegeven wanneer deze tenminste dertien weken oud zijn. Dit betekent dat de socialisatieperiode deels of zelfs geheel plaats vindt bij de fokker. Let er daarom bij aanschaf van een Pers op dat de fokker uitgebreid aandacht besteedt aan de socialisatie van uw toekomstige kitten. Lees ook het artikel Aanschaf van een raskat en bekijk de Kitten-checklist.

Ziekten en erfelijke aandoeningen

Een erfelijke afwijking die veelvuldig bij de Perzisch Langhaar voorkomt is Polycystic Kidney Disease (PKD). Dit is een erfelijke nierafwijking, waardoor de nierfunctie achteruit gaat. Katten met PKD hebben in beide nieren meerdere cystes (met vocht gevulde holtes). Zowel het aantal als de grootte daarvan zal toenemen als de kat ouder wordt. Hierdoor gaan de nieren steeds minder functioneren. Klachten ziet men vaak pas laat, als de nierfunctie al dusdanig achteruit is gegaan dat meer dan 70% van het nierweefsel is aangetast.

De symptomen van nierfalen zijn onder andere een verminderde eetlust, vermageren, veel drinken en plassen, minder activiteit van de kat, uitdroging, bleke slijmvliezen door bloedarmoede en braken. PKD is niet te genezen en een kat zal uiteindelijk overlijden aan nierfalen. Met medicijnen en een nierdieet kan men het nierfalen zoveel mogelijk vertragen en de klachten verlichten.

PKD is erfelijk en kan door de ouderdieren doorgegeven worden aan hun kittens. Het is daarom belangrijk dat de ouderdieren getest worden op PKD en niet te fokken met dieren die PKD hebben. Er is een DNA test beschikbaar. Daarnaast kan bij dieren vanaf een leeftijd van zes maanden door middel van een echo een betrouwbare diagnose gesteld worden.

Een belangrijke erfelijke aandoening bij de Pers is Brachycephalic Obstructive Airway Syndrome (BOAS). BOAS is een groep van afwijkingen die ontstaan door een abnormale bouw van de kop met een korte neus (brachycephalic, of brachycephaal, betekent kortschedelig). Hoe extremer de kopvorm van de Pers, hoe groter de kans op afwijkingen. **Let op: Het is in Nederland verboden om te fokken met katten die een te korte snuit hebben!**

Zeker bij Perzen waarbij er bij het fokken te veel op kortschedeligheid geselecteerd is (zoals bij de 'Peke Face' Perzen), treden extreme gezondheidsproblemen op! Bij 'Peke Face' Perzen wordt ook vaker een waterhoofd gezien.

Omdat de ruimte binnenin de schedel op sommige plaatsen te nauw is geworden, ontstaan er problemen met neus, bek en keel. Zo kunnen vernauwde neusgaten en luchtwegen leiden tot ademhalingsproblemen. Ze hebben vaak een snuivende en/of snurkende ademhaling, zijn vaker verkouden en het allerbelangrijkste: ze zijn continu benauwd.

Veel katten met BOAS hebben ook problemen met eten, omdat de kaak een afwijkende vorm heeft en de tanden van het gebit niet goed op elkaar aansluiten. Dit kan ook zorgen voor het sneller ontwikkelen van tandsteen en tandplak.

Perzen hebben door hun kopvorm vaak last van tranende ogen, door afwijkingen aan de traanbuisjes. Ook kunnen er chronische ontstekingen bij de ogen ontstaan en is er een grotere kans op huidontstekingen in de huidplooien rondom de neus.

Tot slot kunnen zich als gevolg van de brede schedel in verhouding tot het bekken ook problemen bij de geboorte voordoen.

De Pers is gevoeliger voor de schimmelinfectie ringworm.

Voorbeelden van afwijkingen die bij meerdere kattenrassen en dus ook bij de Perzisch Langhaar kunnen voorkomen zijn Patella luxatie (PL), Hypertrofische Cardiomyopathie (HCM) en Heupdysplasie (HD).

Neem bij twijfels over de gezondheid van uw dier altijd contact op met uw dierenarts.

Met welke katten mag niet worden gefokt?

Tegenwoordig mag lang niet meer met alle Perzische katten worden gefokt! Om de gezondheid en het welzijn van dieren te beschermen gelden er namelijk regels voor het fokken. Die staan vermeld in het Besluit houders van dieren. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) vat dit duidelijk samen:

- Fok niet met katten of honden die schadelijke uiterlijke kenmerken kunnen doorgeven aan hun kittens of pups. Voorbeelden van schadelijke uiterlijke kenmerken zijn:
 - Te korte snuit
 - Dit is bij Perzische katten vaak het probleem.
 - Zeer korte poten
 - Te lange rug
 - Oogaandoeningen, zoals entropion
 - Heel veel huidrimpels
 - Extreem klein gefokte dieren, bijvoorbeeld met kleine schedels
 - Gevouwen oren (bij katten)
 - Geen haar of geen snorharen (bij katten)
- Fok niet met katten of honden die ernstige erfelijke afwijkingen, ziekten of gedragsafwijkingen kunnen doorgeven aan hun kittens of pups, zoals:
 - Erfelijke epilepsie
 - Hypofysaire dwerggroei (tekort aan groeihormoon)
 - Hartaandoeningen
 - Heup- en elleboogdysplasie
 - Oogaandoeningen
 - Afwijkingen aan de wervelkolom
- Fokken mag alleen met dieren die zich op een natuurlijke manier kunnen voortplanten. Dus niet via kunstmatige inseminatie of met een geplande keizersnede.

Belangrijk voor u om te weten:

- Perzische katten vallen vaak in een of meer van bovenstaande categorieën; met name door de te korte snuit, wat zeker geldt voor de extreem doorgefokte 'Peke Face' Perzen. Voor die dieren geldt dus een fokverbod! Koop deze dieren niet, want daarmee houdt u de handel in ongezonde katten in stand.
- Verantwoord fokken betekent ook dat ouderdieren vóór de fok worden getest en dat katten met bewezen erfelijke problemen niet worden ingezet. Vraag bij de fokker van een Pers dus altijd om officiële testresultaten van beide ouderdieren. Zie de Kitten-checklist voor meer belangrijke tips.
- Tot slot: Wees u bewust van de gezondheidsrisico's bij Perzische katten. Kies uitsluitend voor een gezond dier, zonder extreme uiterlijke kenmerken of (bij de ouderdieren) bewezen erfelijke aandoeningen. Zo voorkomt u dierenleed én hoge dierenartskosten. Ook heeft u meer plezier van uw kat, omdat hij zich goed voelt en gezond is.

Benodigde ervaring

Om een Pers als huisdier te houden is geen specifieke ervaring nodig. Zorg er wel voor dat u zich voor de aanschaf goed laat informeren en lees ook de algemene Huisdierenbijsluiter Kat.

Aanschaf en kosten

Aanschaf

Tip: Lees ook het artikel Aanschaf van een raskat en bekijk de Kitten-checklist. Daarin staat duidelijk aangegeven waar u bij de aanschaf van een kat op moet letten. Zo voorkomt u teleurstellingen!

Een Perzisch Langhaar met papieren kunt u aanschaffen via een fokker die is aangesloten bij een rasvereniging. De rasvereniging kan u met deze fokkers in contact brengen.

Fokkers die fokken volgens de reglementen van FIFe, mogen hun kittens pas na dertien tot veertien weken plaatsen. Veel Nederlandse fokkers houden een leeftijd van dertien weken aan voordat een kitten naar een nieuwe eigenaar gaat.

Koop geen kitten als de moederpoes niet aanwezig is en als de kittens niet in huiselijke kring opgroeien. Let er op dat de fokker de kittens goed socialiseert en natuurlijk dat ze ingeënt, ontwormd en eventueel gechipt zijn. Ook volwassen katten worden vaak via (bemiddeling van) een rasvereniging verkocht. Soms vindt u een Pers via asielen.

Kosten

De prijzen van een Perzisch Langhaar kitten beginnen over het algemeen bij 600 euro. Poezen of katers die voor show of fok geschikt zijn, zijn duurder en kosten gemiddeld tot ongeveer 1500 euro. Herplaatsingskatten via bijvoorbeeld asiel of rasvereniging zijn over het algemeen (veel) goedkoper.

Daarnaast zijn er aanschafkosten voor bijvoorbeeld een mandje, een krabpaal, kattenbak, voer- en waterbakjes en speelgoed. Denk ook kosten van chippen en castratie en aan terugkerende kosten van goede voeding en jaarlijkse vaccinaties, parasietenbestrijding en dierenartscontroles.

Wanneer u naar shows wilt gaan, krijgt u te maken met allerlei aanvullende kosten zoals inschrijfgeld, reiskosten en de kosten voor het keuringsklaar maken van uw kat.

Tot slot kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt. Onverwachte dierenartskosten kunnen tegenwoordig hoog oplopen. U kunt overwegen hiervoor een ziektekostenverzekering af te sluiten.

Tip: Bekijk voor meer informatie het artikel Wat kost een huisdier?

Bijzonderheden

- Jonge katten mogen volgens de wet al op de leeftijd van zeven weken bij de moeder weg, maar dit is vaak echt veel te vroeg! Lees meer daarover in het artikel Aanschaf van een raskat. De meeste fokkers van raskatten geven kittens pas mee vanaf een leeftijd van 13 tot 14 weken. Daarbij is het wel belangrijk dat er bij de fokker voldoende aandacht wordt besteed aan een goede socialisatie van de kittens.
- Laat uw Pers chippen en zorg ervoor dat de registratie in orde is zodat hij teruggebracht kan worden wanneer hij wegloopt of verdwaalt. De dierenarts kan u hierbij helpen. Meer informatie vindt u op chipjedier.nl.
- U kunt er voor kiezen om met uw Perzisch Langhaar mee te doen aan tentoonstellingen of keuringen. Meer informatie hierover kunt u vinden bij de rasvereniging en / of de organisator van de show.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: december 2025

© LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl